

Maatschappelijke Opvang

Maatschappelijke opvang wordt binnen de centrumgemeenteregio Enschede voor de gemeenten Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal georganiseerd. In de centrumgemeenteregio Enschede is in de gemeente Enschede, naast de reguliere maatschappelijke opvang, een winternoodnachttopvang (WNNO) aanwezig met 14 plaatsen.

Deze is open wanneer het 2 graden of kouder is in de avonden/nachten tussen 1 oktober en 1 mei. De keuze voor deze voorziening is in 2014 door de 8 (centrumregio) gemeenten gemaakt.

De reguliere (24-uurs) opvang in deze centrumregio wordt geboden in de gemeenten Enschede en Hengelo. In Hengelo zijn bij de 24-uurs opvang ook 2 crisisplaatsen aanwezig. In totaal zijn inclusief de WNNO 118 plekken Maatschappelijke Opvang beschikbaar.

In de reguliere opvang kunnen mensen het gehele jaar door terecht voor een plek als zij daarop zijn aangewezen.

Er zijn mensen die om uiteenlopende redenen (bijvoorbeeld het moeten betalen van een (op grond van de verordening verplichte) eigen bijdrage voor huisvesting, eten en drinken en begeleiding) geen gebruik willen maken van de reguliere maatschappelijke opvang en er zelf voor kiezen om buiten te slapen. Dit is voor zover ons bekend een hele kleine groep in deze regio. De meeste mensen van deze groep zijn in beeld en krijgen waar nodig en mogelijk hulp, bijvoorbeeld via het sociaal medisch spreekuur, bemoeizorg en via de wijkteams.

Om te voorkomen dat deze mensen in vrieskou buiten slapen wordt de WNNO geopend voor deze mensen bij 2 graden of koudere avonden/nachten. Voor de WNNO geldt geen eigen bijdrage en deze is voor iedereen toegankelijk.

Winternoodnachttopvang

Er zijn altijd mensen die, als ze de keuze hebben tussen de gratis opvang of de reguliere opvang, voor de gratis opvang kiezen. Het feit dat er mensen zijn die liever voor gratis opvang kiezen in plaats van de reguliere opvang met eigen bijdrage is in 2014 één van de redenen geweest om de WNNO niet aaneensluitend open te houden omdat we dit in de praktijk ongewenste neveneffecten vinden hebben. Binnen de winternoodnachttopvang wordt geen traject met iemand ingezet zoals in de reguliere opvang. Mensen kunnen zich dus aan zorg onttrekken, hetgeen een onwenselijke ontwikkeling is.

Daarnaast leert de ervaring dat het aantal mensen toeneemt dat per nacht een beroep doet op de winternoodnachttopvang. Doordat er een vrijblijvende vorm van opvang is, hoeft men niet verder te zoeken en niet te werken aan de eigen situatie. Deze mensen blijven dan langer perspectiefloos in hun situatie hangen en komen niet verder. Dit laatste is een belangrijke reden geweest destijds om de klassieke nachtopvang te sluiten en over te gaan naar de huidige reguliere opvangvorm waarbij mensen hun leven weer op de rit kunnen krijgen. Iedereen heeft dan een trajectplan en werkt aan perspectief en er is bewust gekozen voor zelfstandige woonunits (voor eigen rust en ruimte).

Toegang en toegankelijkheid

Vanuit het convenant landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang is het uitgangspunt dat iemand die zich meldt bij de maatschappelijke opvang en daar op blijkt aangewezen (intake via het Centraal Indicatie orgaan (CIMOT), direct een dak boven zijn hoofd krijgt. Hetzij binnen de opvang in

Enschede, hetzij via een warme overdracht in een andere opvanggemeente, hetzij via een andere oplossing.

De maatschappelijke opvang in de centrumgemeente Enschede is heel af en toe vol. In 2019 merkten we in centrumgemeente Enschede een lichte stijging van het aantal meldingen (cijfers hebben we nog niet), waardoor we enkele malen helaas nee hebben moeten verkopen.

De oplossing voor dit vraagstuk zoeken we niet in uitbreiding van het aantal plekken maatschappelijke opvang. Dit zal eerder een aanzuigende werking hebben. De belangrijkste oorzaak van het af en toe vol zitten van de opvang ligt in een stagnerende uitstroom. Dit is al eerder onderkend, reden waarom er recent een traject uitstroom maatschappelijke opvang is gestart om samen met de partners waaronder de woningcorporaties afspraken (op Twents niveau) te maken om de uitstroom te verbeteren. Ook binnen het traject Integrale aanpak maatschappelijke opvang worden knelpunten in de door- en uitstroom aangepakt. Hiermee verwachten we op termijn een verbeterde uitstroom en dus meer beschikbare plekken voor mensen die per direct een plek nodig hebben.

Momenteel ondernemen we actie om dit ook voor de korte termijn te regelen via extra afspraken met de uitvoeringpartners.

Jongeren

Deze knelpunten gelden ook voor jongeren in de maatschappelijke opvang. Daarom doet Enschede graag mee aan het actieprogramma dak- en thuisloze jongeren. Momenteel wordt een inventarisatie gemaakt van het aantal dak- en thuisloze jongeren. Naast de jongeren in de Twentse opvangvoorziening zijn er ook jongeren die bij mensen “op de bank slapen” of op andere wijze onderdak hebben. Ook deze groep wordt in kaart gebracht.

De uitstroom uit de maatschappelijke opvang is ook voor deze groep een probleem. Oorzaken liggen in een tekort aan betaalbare woonruimte, schulden- en andere problematiek waar de jongeren mee kampen. We pakken dit op via het actieprogramma, de integrale aanpak (de al genoemde uitstroomafspraken met corporaties) en via de uitwerking van de afspraken binnen de woonvisie. We verwachten daar dit jaar al resultaten van te kunnen zien.